

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl soudcem JUDr. Zdeňkem Douděrou v právní věci žalobce: **Mgr. Bc. P. P.**, nar. [redacted] bytem [redacted] zastoupeného JUDr. Radkem Ondrušem, advokátem se sídlem AK Brno, Bubeníčková 42, proti žalované: **Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti ČR**, se sídlem Praha 2, Vyšehradská 16, o částku ve výši 225.000,- Kč s příslušenstvím,

t a k t o :

- I. Žaloba, na uložení povinnosti žalované zaplatit žalobci částku ve výši 225.000,- Kč spolu s 8,05 % p. a. úrokem z prodlení od 3. 3. 2014 do zaplacení, se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í

Svou žalobou se žalobce na žalované domáhal zaplacení ve výroku I. uvedené částky se zmíněným příslušenstvím s odůvodněním, že se jedná o nárok na náhradu nemajetkové újmy podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím, nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád) (dále jen „zákon“). V odůvodnění uvedl, že státní zástupce Okresního státního zastupitelství Brno – venkov usnesením ze dne 20. 4. 2011, zahájil trestní stíhání mimo jiné také žalobce pro přečin zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku, spáchaného formou spolupachatelství podle § 23 trestního zákoníku. Na základě takto zahájeného trestního stíhání byl žalobce zproštěn výkonu služby. Okresní soud ve Zlíně rozsudkem ze dne 31. 10. 2012, č. j. [redacted] zprostil žalobce obžaloby, protože nebylo prokázáno, že se stal skutek, pro nějž byl žalobce stíhán. Proti tomuto rozsudku podal státní zástupce odvolání a Krajský soud v Brně – pobočka ve Zlíně svým usnesením ze dne 19. 3. 2013, č.j. [redacted] odvolání zamítl. Krajský soud konstatoval, že skutečně provedené důkazy nevyvrátily pochybnosti o tom, že se vůbec skutek stal. Nezákoně trestní stíhání pro žalobce znamenalo zásadní a devastační zásah do jeho osobního života. Žalobce pracoval v pozici jednoho z nejvýše postavených policistů v okrese [redacted] jako [redacted]. Jednalo se o pozici, která je ze strany veřejnosti nejvíce sledována. Protože tato složka policie má za úkol dbát na dodržování veřejného pořádku a z titulu své funkce byl a do dnešní doby žalobce je stále veřejnosti známý a veřejností sledovaný. Celá věc byla předmětem mnoha novinových článků, jak na regionální, tak celostátní úrovni, jakož i předměte zpráv [redacted], na [redacted] a na [redacted] kde se k věci vyjadřovala tehdejší tisková mluvčí inspekce. Reportáže a články byly podány velmi tendenčně a je tak zřejmý dopad na veřejnost, která nebyla přítomna jednání. Tři policisté byli téměř dva roky stíhání a postavení mimo službu, jejich pověst a

dobré jméno jsou zničené, stejně tak je poškozeno dobré jméno policie v okrese [REDAKCE] a tato informace je uvedena na oficiálních stránkách Ministerstva vnitra ČR. Žalobce poukázal na to, že tendenční způsob informování ze strany některých sdělovacích prostředků vyústil až v otevřený dopis, kterým část policistů protestovala proti návratu žalobce na místo [REDAKCE]. Trestní stíhání žalobce trvalo téměř dva roky a bylo provázeno rozsáhlou medializací, mělo negativní vliv na osobní život žalobce a způsobilo mu psychickou újmu. Po sdělení obvinění žalobce trpěl nespavostí, nervozitou a projevovaly se u něj stavy úzkosti. Po celou dobu trestního stíhání žil v nejistotě, protože, ačkoliv byl přesvědčený o své nevině, netušil, jak trestní řízení skončí. Trestní stíhání mělo také negativní vliv na rodinu žalobce. Jeho manželka pracovala jako [REDAKCE] byla vystavena velké pozornosti jak ze strany kolegů, tak ze strany [REDAKCE] a musela čelit pomluvám z jejich strany. Nervozita žalobce se přenášela i na ostatní členy rodiny, kteří se sami museli vyrovnat s výpady ze strany veřejnosti a nedá se tak hovořit o spokojeném rodinném životě. Žalobce dále poukázal na to, že v nejrůznějších evidencích nevěřejného charakteru, včetně operačně taktické evidence Policie ČR, má vyznačeno, že byl obžalován pro trestný čin, což je i v mezinárodní policejní spolupráci sdílená informace a tuto skutečnost musí žalobce uvádět i při řízení o bezpečnostních prověrkách, či žádostech o víza, a to i přesto, že byl obžaloby zproštěn, což jej do konce života hendikepuje. Zároveň trestní stíhání bude mít vliv i na další služební postup žalobce, protože při každé úvaze o možném povýšení, bude zvažována i skutečnost jeho trestního stíhání. V důsledku těchto skutečností pak žalobce požadoval nemajetkovou újmu ve výši 300.900,- Kč. Tento nárok uplatnil u žalované výzvou ze dne 2. 9. 2013. Žalovaná reagovala stanoviskem ze dne 6. 3. 2014, na základě kterého přiznala žalobci nemateriální újmu ve výši 75.000,- Kč. Stanovisko bylo žalobci doručeno dne 7. 3. 2014. Podle žalobce se jedná o zadostiučinění zcela nedostatečné, bylo poškozeno dobré jméno žalobce, část veřejnosti se do dnešní doby domnívá, že žalobce se skutečně dopustil trestné činnosti a k tomu, kromě článku v tisku, nemalou měrou přispívá i skutečnost, že na oficiálních stránkách Ministerstva vnitra ČR je stále uvedeno, že [REDAKCE] Žalobce je významnou osobou, je mediálně sledován a trestní stíhání vedlo až k sepsování výzev podřízených k odvolání žalobce z jeho služebního místa. Proto žalobce přiznanou výši nemajetkové újmy považuje za zcela nedostatečnou.

Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě nesporeovala, že žalobce u ní dne 2. 9. 2013 (žádostí z téhož dne), uplatnil nárok na poskytnutí zadostiučinění ve výši 300.000,- Kč ve smyslu zákona. K projednání žádosti došlo dne 6. 3. 2014 a žalovaná konstatovala, že v předmětném řízení došlo k vydání nezákonného rozhodnutí, resp. k nezákonnému trestnímu stíhání žalobce a poskytla žalobci odškodnění za vzniklou nemajetkovou újmu ve výši 75.000,- Kč. S ohledem na výsledek trestního stíhání v souladu s ustájenou judikaturou konstatovala, že trestní stíhání žalobce bylo vedeno nezákonně a po zvážení okolností případu, poskytla žalobci zmíněné zadostiučinění. Na svém stanovisku nadále setrvává, když je přesvědčena, že poskytnuté zadostiučinění odpovídá všem okolnostem případu a není dán důvod pro jeho navýšení. Žalovaná v této souvislosti poukázala na povahu trestní věci, délku trestního řízení a následky, způsobené trestním řízením v osobní sféře poškozené osoby s tím, že si je vědoma absence jakéhokoliv mechanismu výpočtu výše zadostiučinění za nemajetkovou újmu, způsobenou nezákonným trestním stíháním. Poukázala na to, že trestní stíhání žalobce trvalo dva a půl roku, v jeho průběhu byl žalobce postaven mimo službu. Bylo široce medializováno a je nepochybné, že zasáhlo do osobního i pracovního života žalobce, když přímo souviselo s výkonem žalobcova povolání. Žalované se výše poskytnutého zadostiučinění ve světle uvedených skutečností jeví jako přiměřená. Žalovaná proto navrhla, aby soud žalobu zamítl.

Soud vzal v řízení za prokázané, že žalobce podáním ze dne 2. 9. 2013, doručeným žalované téhož dne, uplatnil nárok na poskytnutí přiměřeného zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu ve výši 300.000,- Kč z důvodu trestního stíhání, které bylo vedeno proti jeho osobě, zahájeného 20. 4. 2011, usnesením státního zástupce Okresního státního zastupitelství Brno – venkov, č.j. [REDAKCE]. Žalovaná ve stanovisku ze dne 6. 3. 2014 konstatovala, že v předmětném trestním řízení bylo vydáno nezákonné rozhodnutí a nárok žalobce, na poskytnutí přiměřeného zadostiučinění v penězích, shledala

důvodným co do částky ve výši 75.000,- Kč.

Dále bylo v řízení prokázáno, že o daném trestním stíhání informovala média, a to v internetovém článku [redacted] ze dne [redacted], nazvaném [redacted] [redacted] dále [redacted] v internetovém článku ze dne [redacted] nazvaném [redacted], dále [redacted] ze dne [redacted] v článku nazvaném „[redacted]“, dále pak ze dne [redacted] nazvaný [redacted], dále prostřednictvím internetu na [redacted] s názvem [redacted] ze dne [redacted] dále v internetových člancích [redacted] ze dne [redacted] dále [redacted], dále [redacted] ze dne [redacted] dále [redacted] ze dne [redacted] dále [redacted] ze dne [redacted] a dále v novinovém článku [redacted]

Dále bylo v řízení prokázáno, že usnesením státního zástupce Okresního státního zastupitelství Brno – venkov, ze dne 20. 4. 2011, č. j. [redacted] bylo zahájeno podle § 160 odst. 1 trestního řádu mimo jiné též trestní stíhání žalobce z přečinu zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku spáchaného formou spolupachatelství, podle § 23 trestního zákoníku, pro skutek v usnesení popsany. Usnesením státního zástupce Krajského státního zastupitelství v Brně ze dne 10. 5. 2011, č. j. [redacted] zamítl stížnost žalobce proti usnesení o zahájení trestního stíhání.

Dne 21. 2. 2012 byla Okresnímu soudu ve Znojmě doručena obžaloba krajského státního zastupitelství v Brně, mj. též proti žalobci, pro přečin zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku ve spolupachatelství podle § 23 trestního zákoníku pro jednání v obžalobě uvedené.

Okresní soud ve Zlíně rozsudkem ze dne 31. 10. 2012 č. j. [redacted] rozhodl mimo jiné o zproštění obžaloby žalobce podle § 226 písm. a) trestního řádu pro skutek v rozsudku uvedený, kterým měl být spáchán přečin zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku ve spolupachatelství podle § 23 trestního zákoníku, neboť nebylo prokázáno, že se stal skutek, pro něž je žalobce stíhán. Rozsudek nabyl právní moci dne 19. 3. 2013.

Krajský soud v Brně, pobočka ve Zlíně, usnesením ze dne 19. 3. 2013 č. j. [redacted] zamítl odvolání státního zástupce proti uvedenému rozsudku. Usnesení nabylo právní moci dne 19. 3. 2013.

Uvedené skutečnosti byly zjištěny ze spisu Okresního soudu ve Zlíně, sp. zn. [redacted]

Podle ust. § 1 zákona, stát odpovídá za podmínek zákonem stanovených za škodu způsobenou při výkonu státní moci.

Podle ust. § 5 písm. a), b) zákona, stát odpovídá za podmínek zákonem stanovených za škodu, která byla způsobena rozhodnutím, jež bylo vydáno v občanském soudním řízení, ve správním řízení, v řízení podle soudního řádu správního nebo v řízení trestním, a za škodu, která byla způsobena nesprávným úředním postupem.

Podle ust. § 31a odst. 1 zákona, bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu.

Podle ust. § 31a odst. 2 zákona, zadostiučinění se poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédně k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo.

S ohledem na shora citovaná zákonná ustanovení dospěl soud po provedeném dokazování k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně. Žalobce se domáhal zaplacení ve výroku I. uvedené částky se zmíněným příslušenstvím s tím, že tato představuje přiměřené zadostiučinění za nemajetkovou újmu vzniklou v řízení vedeném u Okresního soudu ve Zlíně pod sp. zn. [redacted], ve kterém došlo k nezákonnému trestnímu stíhání žalobce. Předpoklady pro vznik odpovědnosti státu za škodu podle zákona jsou jednak existence nesprávného úředního postupu či nezákonného rozhodnutí, dále vznik

škody na straně poškozeného subjektu, jakož i příčinná souvislost mezi uvedenými.

Mezi účastníky nebyla sporná existence nezákonného rozhodnutí podle § 5 písm. a), § 7 a § 8 zákona v podobě usnesení o zahájení státního zástupce Okresního státního zastupitelství Brno – venkov ze dne 20. 4. 2011 o zahájení trestního stíhání žalobcem, když trestní stíhání žalobce skončilo pravomocným rozsudkem ze dne 31. 10. 2012, kterým byl žalobce zproštěn obžaloby.

Nárok na poskytnutí přiměřeného zadostiučinění za nemajetkovou újmu vzniklou nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem byl do právního řádu České republiky zakotven novelou zákona č. 82/1998 Sb., provedenou zákonem č. 160/2006 Sb., s účinností od 27. 4. 2006 (§ 31a zákona).

Zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou trestním stíháním, které neskončilo pravomocným odsuzujícím rozsudkem, se poskytuje podle § 31a odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb., jenž je normou s relativně neurčitou hypotézou, která není stanovena přímo právním předpisem, a jenž tak přenechává soudu, aby podle svého uvážení v každém jednotlivém případě vymezil sám hypotézu právní normy ze širokého, předem neomezeného okruhu okolností. Při stanovení formy či výše zadostiučinění se vychází především z povahy trestní věci, též z délky trestního stíhání, a především dopadů trestního stíhání do osobnostní sféry poškozené osoby. Forma a případná výše zadostiučinění nesmí být v rozporu s obecně sdílenou představou spravedlnosti, tj. její přiznání je nad rámec konstatování porušení práva namísto pouze tehdy, jestliže by se z hlediska obecné slušnosti poškozenému satisfakce skutečně mělo dostat (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. 6. 2012, sp. zn. 30 Cdo 2813/2011). Soud se dále zabýval jednotlivými kritérii, indikujícími rozsah způsobené nemajetkové újmy v případech, kdy trestní stíhání neskončilo pravomocným odsuzujícím rozsudkem, což je i případ žalobce.

1) Povaha trestní věci. Pod tímto kritériem se má na mysli zejména závažnost trestného činu kladeného osobě poškozené za vinu, neboť ta zpravidla přímo úměrně zvyšuje intenzitu, s jakou osoba poškozená konkrétní trestní řízení proti ní vedené negativně vnímá. Ta souvisí i s hrozbou trestního postihu (druhem a výší trestu) a případného společenského odsouzení, jež se zrcadlí v charakteru veřejného zájmu chráněného trestními předpisy v konkrétním případě (tedy v těch veřejných hodnotách, které jsou chráněny konkrétní skutkovou podstatou obsaženou ve zvláštní části trestního zákoníku). Například újma bude obecně větší v případě trestního stíhání pro zločin vraždy, za který hrozí uložení základního trestu odnětí svobody v rozmezí deset až osmnáct let (§ 140 odst. 1 trestního zákoníku), než v případě přečinu podvodu, za který hrozí uložení trestu odnětí svobody až na dvě léta, zákaz činnosti nebo propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty (§ 209 odst. 1 tr. zák.), přičemž obviněný podvodník nebude vystaven takovému společenskému odsudku jako domnělý vrah. V posuzovaném případě byl žalobce trestně stíhán pro přečin zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku, spáchaného formou spolupachatelství podle § 23 trestního zákoníku. Žalobci hrozil trest odnětí svobody na šest měsíců až tři léta nebo trest zákazu činnosti. Hrozbu trestního postihu žalobce tak lze charakterizovat jako obecně nižší a v této souvislosti též i újmu žalobce.

2) Délka trestního řízení. Toto kritérium zohledňuje zejména to, po jak dlouhou dobu zásah do osobnostních složek jednotlivce v důsledku proti němu vedeného trestního řízení trval. Lze zde vyjít případně z toho, že trvání trestního stíhání může způsobovat kontinuální nárůst újmy projevující se v osobnosti člověka; délka trestního stíhání však na druhou stranu, zejména v případě uvádajícího zájmu společenského prostředí o daný případ, nemusí mít nutně za následek narůstající dotčení integrity poškozeného a mohlo by být v takových poměrech uvažováno o poklesu intenzity újmy v průběhu plynutí času. Zajisté je vždy na místě porovnávat vliv tohoto kritéria s ostatními a nečinit z něj mechanicky určující hledisko. V daném případě trval zásah do osobnostních složek žalobce po dobu jednoho roku a téměř jedenácti měsíců (od 20. 4. 2011 kdy bylo zahájeno trestní stíhání žalobce do 19. 3. 2013 kdy nabyl právní moci zprošťující rozsudek Okresního soudu ve Zlíně) a na dané řízení tak nelze nahlížet jako na déletrvající.

3) Následky způsobené trestním řízením v osobnostní sféře poškozené osoby. Toto kritérium umožňuje zohlednění individuálních následků trestního stíhání v osobnostní sféře poškozené osoby, jež mohou být umocněny či zmírněny v důsledku objektivních skutečností daného případu formulovaných výše. Jinými slovy řečeno, negativní dopady zahájeného trestního stíhání do osobnosti člověka - morální narušení osobnosti (integrity) poškozeného v době trestního stíhání a narušení její profesní, soukromé,

rodinné, popřípadě i jiné sféry života (viz výše) - mohou být zvýrazněny či naopak potlačeny podle intenzity naplnění prvních dvou kritérií. Které konkrétní složky osobnosti mohou být zahájením a vedením trestního stíhání v konkrétním případě narušeny, nelze předem taxativně stanovit. Je nepochybné, že každé trestní řízení představuje významný zásah do soukromého osobního života trestně stíhaného a negativně se dotýká jeho cti a dobré pověsti. Takový zásah je o to intenzivnější, prokáže-li se následně, že se skutek, z něhož byl jednotlivec obviněn a obžalován, nestal, případně nebyl trestným činem (viz např. nález Ústavního soudu ze dne 10. 3. 2011, sp. zn. IV. ÚS 3193/10, stejně jako dále citovaná rozhodnutí dostupná na internetových stránkách Ústavního soudu, <http://nalus.usoud.cz>). Žalobce byl v průběhu trestního stíhání postaven mimo službu, bylo prokázáno, že o celkovém průběhu trestního řízení vedeného nejen proti žalobci informovala průběžně regionální média, která uváděla i jména trestně stíhaných osob, včetně jména žalobce a je tak zřejmé, že dané trestní stíhání se negativně promítlo nejen do pracovního a soukromého života žalobce, ale i do soukromého života jeho rodiny. Nicméně pokud se jedná o argumentaci žalobce, podle které je nutné též zohlednit i újmu, která žalobci může v souvislosti s daným trestním řízením vzniknout v budoucnu, není tato argumentace důvodná. Dobu, která nastala po skončení trestního stíhání nelze zahrnout do časového rámce, po který žalobce utrpěl či utrpí nemajetkovou újmu. Trvání negativního zásahu v osobnosti žalobce se nutně ohraničuje maximálně dobou trvání řízení, neboť z hlediska časového je téměř vyloučeno určit dobu, po kterou bude mít zahájení a vedení trestního stíhání v osobnostní rovině žalobce (osoby poškozené) negativní následky i po jeho skončení. Negativní následky působící újmu v osobnostní sféře osoby poškozené musí být posouzeny zvláště a ohraničeně [viz kritérium ad 3)]. Újma nemajetkové povahy vzniká totiž v těchto případech již v souvislosti se škodnou událostí, tedy s vedením trestního řízení (viz obdobně rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 20. 6. 2012, sp. zn. 31 Cdo 619/2011, v otázce náhrady za omezení osobní svobody) a je ve smyslu čl. 36 odst. 3 a 4 Listiny základních práv a svobod odškodnitelná jen za podmínek stanovených právě v zákoně č. 82/1998 Sb. (viz. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 2. 6. 2012, sp. zn. 30 Cdo 2813/2011).

Co se týká formy náhrady nemajetkové újmy, v daném případě nepřichází v úvahu pouhé konstatování porušení práva, ale nemajetkovou újmu způsobenou žalobci trestním stíháním je nutné odškodnit ve formě peněžité kompenzace, neboť pouhé konstatování porušení práva se nejeví jako dostačující prostředek zadostiučinění. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění soud zohlednil zmíněná kritéria, jakož i okolnosti vydání usnesení o zahájení trestního stíhání, když trestní stíhání nebylo proti žalobci zahájeno zjevně bezdůvodně s cílem jej poškodit, žalobce se nepodílel na tom, že proti němu bylo trestní stíhání zahájeno a v něm dále pokračováno a nelze ani dospět k závěru, že si trestní stíhání sám zavinil a dále zohlednil i tu skutečnost, že žalobce byl obžaloby zproštěn podle § 226 písm. a) trestního řádu. V rámci předběžného projednání žalovaná žalobci poskytla náhradu nemajetkové újmy v částce ve výši 75.000,- Kč, kterou dle soudu lze hodnotit zcela přiměřenou charakteru dané trestní věci i v souvislosti se všemi zmíněnými kritérii. S ohledem na výše uvedené závěry proto soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Výrok II. o nákladech řízení je odůvodněn podle ust. § 142 odst. 1 o. s. ř. podle úspěchu ve věci a contrario. Žalovaná byla v řízení úspěšná, když žaloba proti ní byla zamítnuta a vzniklo jí tak právo na náhradu nákladů řízení vůči žalobci. Jelikož však žalované žádné náklady řízení nevznikly, rozhodl soud tak, že žádnému z účastníků právo na jejich náhradu nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do patnácti dnů od doručení opisu jeho písemného vyhotovení k Městskému soudu v Praze, prostřednictvím soudu zdejšího.

V Praze dne 23. července 2014

JUDr. Zdeněk Douděra, v.r.
soudce